

Enhed
Valgheden

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT

OVER

Sagsbehandler
Emilie Stæhr
Hansen

Forslag til lov om ændring af lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg

Koordineret med

(Valgret til personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne)

Sagsnr.
2015 - 6028

Doknr.
314589

Dato
02-02-2016

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget blev den 18. december 2015 sendt i høring hos:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Dansk Industri, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Domstolsstyrelsen, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, KL, Landsorganisationen i Danmark (LO), Sjældne Diagnoser, Statsforvaltningen, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Vestre Landsret, ÆldreForum, Ældre Sagen samt Østre Landsret.

Social- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Seniorer, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Institut for Menneskerettigheder, Vestre Landsret, ÆldreForum og Østre Landsret.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

2. Høringssvarene

Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Vestre Landsret, ÆldreForum og Østre Landsret har ingen bemærkninger eller har ikke ønsket at udtale sig om lovforslaget.

2.1. Positive tilkendegivelser

Alzheimerforeningen hilser lovforslaget velkomment og anfører, at foreningen kan støtte de foreslåede ændringer.

Derudover har **Danske Handicaporganisationer**, **Danske Seniorer** og **Institut for Menneskerettigheder** i deres høringssvar blandt andet udtrykt sig positivt over lovforslaget.

2.2. Valgret til folketingsvalg og folkeafstemninger

Institut for Menneskerettigheder og Danske Handicaporganisationer anfører og anbefaler, at personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 ligeledes gives valgret til folketingsvalg og folkeafstemninger. I den forbindelse er det blandt andet anført, at organisationerne ikke er enige i regeringens fortolkning af grundlovens § 29, hvorefter denne er til hinder for at give valgret til folketingsvalg og dermed også folkeafstemninger til personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6. Det er videre anført, at det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, at personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 ikke har valgret til folketingsvalg og folkeafstemninger.

Danske Seniorer anfører, at demensramte under værgemål udgør en promille af det samlede antal demensramte, og at det er ærgerligt, at grundloven forhindrer, at personer under værgemål kan stemme til folketingsvalg.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Justitsministeriet har ved besvarelsen af 17. marts 2014 på spørgsmål nr. 644 (alm. del) fra Folketingets Retsudvalg udtalt, at der efter grundloven ikke er mulighed for at give personer, der som følge af værgemål efter værgemålslovens § 6 har mistet deres retlige handleevne, stemmeret til folketingsvalg.

Det følger af grundloven, at det er folketingsvælgere, dvs. de personer, der har valgret til Folketinget, der er stemmeberettigede ved grundlovsumiddelbare folkeafstemninger. Det er således den samme persongruppe, der har valgret til folketingsvalg og folkeafstemninger.

Høringssvaret giver på baggrund af det ovenfor anførte – hvorefter grundloven er til hinder for at give valgret til personer, der er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 til folketingsvalg og folkeafstemninger – således ikke anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.

2.3. Hjælp til stemmeafgivningen

Danske Handicaporganisationer anbefaler, at Folketinget med lovforslaget udnytter lejligheden til at revidere valglovgivningen, således at vælgere med handicap, der har behov for hjælp til stemmeafgivningen, frit kan vælge, hvem der yder hjælp. Organisationen anbefaler videre, at Folketinget samtidig arbejder på en anvendelse af ny teknologi, således at langt flere kan stemme uden hjælp.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Folketinget har i januar 2016 1. behandlet et beslutningsforslag (B 32), som indebærer, at regeringen skal fremsætte et lovforslag, hvorefter personer, der har behov for hjælp til stemmeafgivningen, fremover selv skal kunne vælge, om der ud over en personligt udpeget hjælper ligeledes skal medvirke en myndighedsperson ved stemmeafgivningen. Beslutningsforslaget indebærer også, at regeringen skal fremsætte et lovforslag om, at der ved valghandlinger skal stilles specielle eller elektroniske hjælpemidler til rådighed i stemmeboksen, som kan gøre det lettere for personer med en funktionsnedsættelse at afgive deres stemme uden hjælp fra myndighedspersoner og/eller en personligt udpeget hjælper.

Regeringen har støttet forslaget, og regeringen vil derfor fremsætte lovforslag herom i næste folketingsamling (2016-2017).

Høringssvaret giver på den baggrund ikke anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.

2.4. Værgemålsloven

Danske Handicaporganisationer efterlyser desuden en gennemgribende revision af lovgivningen om værgemål, således at tilgangen til værgemål erstattes af støttet beslutningstagning.

Social- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Formålet med nærværende lovforslag er at give valgret til Europa-Parlamentsvalg og kommunal- og regionalvalg for personer under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne. Den af Danske Handicaporganisationer foreslåede ændring af værgemålslovgivningen og værgemålsinstituttet falder således uden for formålet med nærværende lovforslag. Værgemålslovgivningen henhører i øvrigt under Justitsministeriet.

Høringssvaret giver på den baggrund ikke anledning til at foretage ændringer i lovforslaget.